

Врз основа на член 47 од Законот за безбедност и здравје при работа ("Службен весник на Република Македонија" бр. 92 /07 и 136/11), министерот за труд и социјална политика, донесе

Правилник за минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработени во индустријата за вадење на минерали со бушење*

(Објавен во Службен весник на РМ, бр. 163/11)

Член 1

(1) Со овој правилник се пропишуваат минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработените во индустријата за вадење минерали со бушење.

(2) Одредбите на овој правилник се применуваат во индустријата за вадење на минерали со бушење.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следново значење:

1. "Индустрии за вадење минерали со бушење" се сите индустрии кои вршат:
  - вадење на минерали преку дупчење бушотини, и/или
  - истражување, односно работи и испитувања кои имаат за цел да утврдат постоење, положба и форма на лежиштата на минералните суровини, нивниот квалитет, количина и услови за вадење.
2. "Работен простор" се смета секој простор на кој се наоѓаат местата за извршување на работата (главни и помошни активности) и простор на индустриите за вадење на минерали со бушење, вклучувајќи го и стамбениот простор каде вработените имаат право на пристап во врска со нивната работа.

Член 3

(1) За обезбедување на безбедноста и здравјето при работа на вработените од страна на работодавачот се превземаат мерки, кои гарантира дека:

а) работниот простор се проектира, изградува, опремува, се предава во употреба, и истиот се управува и одржува на начин вработените

---

* Со овој правилник се врши усогласување со Директивата 92/91/ЕЕЗ на Советот од 3 ноември 1992 за минимум барања за подобрување на безбедноста и здравјето на работниците во индустријата за екстракција на минерали со бушење (единаесетта самостојна Директива во смисла на член 16 (1) од Директива 89/391/ЕЕЗ

кои работат на него да можат да ја извршуваат својата работа без да ја загрозат својата безбедност или безбедноста на другите вработени;

(б) работата во работниот простор при присуство на вработени ќе се извршува во присуство и под надзор на одговорното лице;

(в) работата во посебни услови која вклучува посебен ризик ја вршат само компетентни вработени кои ги исполнуваат условите за извршување на тие работи согласно дадените инструкции;

(г) сите безбедносни инструкции им се достапни на сите засегнати вработени;

(д) обезбедени се соодветни средства за прва помош;

(ѓ) сите безбедни бушења се вршат во редовни интервали.

(2) Работодавачот пред почнување со работа изготвува Изјава за проценка на ризик и ја изменува доколку работниот простор претрпел големи промени, проширување или надградување, согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

Член 4

Од страна на работодавачот се преземаат сите мерки на претпазливост кои одговараат на природата на работата, како што се:

- избегнување, пронаоѓање и совладување на појавата на ширење на пожари и експлозии и
- спречување на појава на експлозии и/или гасови кои го загрозуваат здравјето на вработените.

Член 5

Од страна на работодавачот се обезбедуваат и се одржуваат средствата за спасување и евакуација, со што на вработените ќе им се овозможи во случај на опасност итно и безбедно да го напуштат работниот простор.

Член 6

Во случај на непосредна, сериозна и неизбежна опасност, работодавачот им обезбедува на вработените упатства за запирање на работата, брзо напуштање на работното место и евакуација на безбеден простор.

Член 7

Вработените и нивните претставници од страна на работодавачот се информираат за сите мерки кои се преземаат за заштита на безбедноста и здравјето на вработените во работниот простор, а особено на мерките пропишани во членовите 3 и 6 од овој правилник.

Член 8

(1) Од страна на работодавачот се обезбедуваат мерки за следење на здравствената состојба на оние вработени за кои резултатите од проценката на ризикот од член 3 став 2 од овој правилник, покажуваат дека постои ризик по нивното здравје.

(2) Мерките од став 1 на овој член се однесуваат на правото на вработените да бидат подложени на следење на здравствената состојба пред отпочнување со работа за активностите од член 2 од овој правилник (претходни прегледи), а после тоа на периодични прегледи.

Член 9

Минималните барања за безбедност и здравје при работа се дадени во Прилог кој е составен дел на овој правилник.

Член 10

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-7834/1
Дата. 15.11.2011
Скопје

Министер

Спиро Ристовски

**Минималните барања за безбедност и здравје
при работа**

ДЕЛ А

Општи минимални барања применливи на копно и море

1. Стабилност и цврстина

Работниот простор треба да биде проектиран, конструиран, изграден ракуван, надгледуван и одржуван да ги издржи очекуваните временски неприлики.

Неговата структура и цврстина треба да бидат соодветни на нивната намена.

2. Организација и надгледување

2.1. Организација на работниот простор

2.1.1. Работниот простор треба да биде организиран за да се обезбеди заштита од ризици. Тој треба да биде чист, а опасните материи или наслаги треба веднаш да се отстранат или да се стават под контрола за да не ги загорзат безбедноста и здравјето на вработените.

2.1.2. Работните места се проектираат и изведуваат согласно ергономски принципи земајќи ја во предвид потребата вработените да можат да ги следат операциите кои се вршат на нивните работни места.

2.1.3. Областите каде постои висок ризик се обележуваат и се поставуваат знаци за предупредување.

2.2. Стручно лице

Стручното лице на работодавачот согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа е одговорно за секое работно место кога се присутни вработените на работното место.

Работодавачот може лично да ја преземе одговорноста за работното место наведено во првата точка, доколку ја има потребната квалификација, согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

2.3. Надзор

За да се обезбеди безбедноста и здравјето на вработените при извршување на дејноста треба да се обезбеди потребниот надзор од овластено стручно лице, согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа, кое е назначено од страна на работодавачот и врши работа во негово име. Работодавачот лично може да го преземе надзорот од точка 1, доколку

има овластување за ваква дејност, согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

2.4. Оспособување на вработените

На работните места треба да има доволен број на вработени кои се оспособени и обучени во согласност со прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

2.5. Информации, упатства и обука

За да се обезбеди безбедноста и здравјето на вработените при работа, тие треба да ги добијат сите потребни информации, упатства и обуки, и по потреба повторување на обуките.

Работодавачот обезбедува јасни упатства за да не загрози безбедноста и здравјето на вработените или на другите вработени.

2.6. Писмени упатства

За секое работно место се изготвуваат писмени упатства со кои се пропишуваат правилата кои треба да се почитуваат за да се обезбеди безбедноста и здравјето на вработените и безбедно ракување со опремата за работа.

Тие опфаќаат упатства за употреба на опремата за работа за итни случаи и активности кои треба да се преземат при итни случаи на работното место или близу до него.

2.7. На секое работно место и во текот на секоја дејност треба да се применуваат безбедни методи за работа.

2.8. Дозволи за работа

Согласно Изјавата за проценка на ризикот треба да се спроведе постапка за добивање на дозвола за работа за извршување на работа со висок ризик и за работите кои доколку се поврзани со работите со висок ризик можат да предизвикаат сериозна опасност.

Дозволите за работа се издаваат од одговорни лица пред започнување со работа и тие ги уредуваат условите кои треба да ги исполнат и мерките на претпазливост кои треба да се преземат пред, за време и по работата.

2.9. Редовен преглед на мерките за безбедност и здравје при работа

Работодавачот обезбедува дека мерките кои се преземаат за заштита на безбедноста и здравјето на вработените, вклучувајќи го и целиот систем за управување со безбедноста и здравје при работа, редовно се прегледуваат за да се обезбеди усогласеност со одредбите од овој Правилник .

3. Механички и електрични постројки и опрема

3.1. Општо

При избору, инсталацијата, предавањето, ракувањето и одржувањето на механичката и електричната опрема треба да се зема предвид безбедноста и здравјето на вработените, земајќи ги предвид одредбите на овој Правилник и другите прописи од областа на безбедноста при работа.

Доколку е сместена во област каде постои ризик или е можен пожар или експлозија поради запалување на гас, пареа или испарлива течност, таа треба да биде погодна за употреба во таква област. На постројките и опремата, доколку е потребно, треба да има соодветни заштитни направи и блокажни системи.

3.2. Специфични одредби

Механичките постројки и опрема треба да се со соодветна цврстина и да немаат можност за затајување на дефект и да бидат погодни за целта за која се наменети.

Електричната опрема и постројки треба да се со доволна големина и моќ за целта за која се наменети.

4. Одржување

4.1. Општо одржување

Треба да се изготви план кој ќе нуди систематско испитување, одржување и, доколку е погодно, тестирање на механичката и електричната опрема и постројки.

Одржувањето, испитувањето и тестирањето на кој било дел од постројките и опремата се врши од компетентно лице.

Се прават записи од испитувањата и тестирањата и тие се чуваат на соодветен начин.

4.2. Одржување на опремата за безбедност

Опремата за безбедност треба да биде секогаш подготвена за употреба и да биде во добра работна состојба во секое време.

Одржувањето се врши согласно природата на работа.

5. Контрола на бушотини

Се набавува соодветна опрема за контрола на бушотини која се употребува за време на дупчење бушотини и која штити од ненадејно избувнување на гасови или течности.

При употреба на ваквата опрема треба да се земе предвид распространетоста на бушотината и условите за ракување.

6. Заштита од штетни гасови и ризици од експлозија

6.1. Треба да се преземат мерки за да се процени присуството на штетни и/или потенцијално експлозивни супстанции во воздухот и за мерење на концентрацијата на овие супстанции.

Доколку според Изјавата за проценка на ризик се бараат направи за автоматско и постојано следење и мерење на концентрацијата на

гасовите на определени места, се набавуваат автоматски аларми и направи кои автоматски го прекинуваат напојувањето за електричните инсталации и за моторите со внатрешно согорување.

Доколку се употребуваат автоматски мерачи, измерените вредности се евидентираат и чуваат како што е предвидено Изјавата за проценка на ризик.

6.2. Заштита од опасни гасови

6.2.1. Доколку опасни супстанции се акумулираат или може да се акумулираат во воздухот, се преземаат соодветни мерки за да се обезбеди нивно собирање на местото на изворот и отстранување.

Системот треба да е во можност да ги разнесува овие опасни гасови така што вработените да не бидат доведени во опасност.

6.2.2. Без оглед на Правилникот за безбедност и здравје при употреба на опрема за работа, треба да се употребува доволна опрема за дишење и реанимација во области каде вработените се изложени на гасови штетни по здравјето.

Во вакви случаи, на работното место треба да бидат присутни доволен број на вработени обучени за употреба на ваква опрема.

Опремата соодветно се складира и одржува.

6.2.3. Доколку во воздухот се присутни сулфурводород или други отровни гасови, надлежните органи треба да имаат на располагање заштитен план каде детално се наведени достапната опрема за заштита и превентивните мерки.

6.3. Заштита од ризик на експлозија

6.3.1. Се преземаат сите потребни мерки за да се спречи појавата и акумулацијата на експлозивни гасови.

6.3.2. Во области каде постои ризик од експлозија, се преземаат сите потребни мерки за да се спречи запалувањето на експлозивни гасови.

6.3.3. Се изготвува план за заштита од експлозија каде детално се наведени потребната опрема и мерки.

7. Излези и патеки за итни случаи

7.1. Излезите и патеките за итни случаи треба да бидат проодни и да водат на директен начин на отворено и сигурно место, сигурно збирно место или сигурно место за евакуација.

7.2. Во случај на опасност, вработените треба да ги евакуираат сите работни места што е можно побрзо и побезбедно.

7.3. Бројот, распоредувањето и димензиите на излезите и патеките за итни случаи зависат од употребата, опремата и димензиите на работното место и максималниот можен број на присутни лица.

Просториите за сместување и одмор треба да имаат барем две одделни патеки за евакуација и спасување сместени колку што е можно поодделно и кои водат до сигурно место, сигурно збирно место или сигурно место за евакуација.

7.4. Вратите за итни случаи треба се отвараат нанадвор или, доколку е ова невозможно, да бидат лизгачки врати.

Вратите за итни случаи на треба да бидат заклучени или прицврстени на тој начин да не можат лесно и веднаш да се отворат од кое било лице кое треба да ги употреби во итен случај.

7.5. Специфичните излези и патеки за итен случај се озанчени со знаци согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

7.6. Вратите за итен случај не се заклучуваат.

Излезите и патеките за итен случај и прометните патеки и врати кои упатуваат кон нив, не треба да имаат препреки така што ќе може да се употребуваат во секое време без застој.

7.7. Излезите и патеките за итен случај на кои им е потребно осветлување треба да се опремаат со помошно осветлување со соодветен интензитет доколку нормалното осветлување не проработи.

8. Вентилација на затворен работен простор

8.1. Треба да се преземат мерки за да се обезбеди доволно свеж воздух кај затворените работни простори, земајќи ги предвид методите за работа и физичките барања на вработените.

При употреба на принуден вентилациски систем, истиот се одржува во работна состојба.

Доколку е потребно за здравјето на вработените треба да се овозможи секој дефект веднаш да се открие со помош на контролниот систем.

8.2. Доколку се употребуваат климатизери или механичка вентилација тие треба да функционираат така што нема да предизвикуваат провев кој би им пречел на вработените.

Каков било отпад или смет кој може да го загрози здравјето на вработените при загадување на воздухот се отстранува без одлагање.

9. Температура на внатрешни простории

9.1. Во просториите во кои се наоѓаат работните места температурата за работното време треба да биде прилагодена на престојот на вработените, земајќи ги предвид методите за работа и физичките барања на вработените.

9.2. Температурата во останатите простории, собите на дежурните лица, санитарните простории, кантините и собите за прва помош треба да е соодветна според нивната намена.

9.3. Прозорите, плафонските окна и застаклените делови треба да се заштитат за да се избегнат последиците на прекумерна сончева светлина на работните места, имајќи ја предвид природата на работата и работното место.

10. Подови, сидови, плафони и кровови на простории

10.1. Подовите на работните места не треба да имаат опасни испакнатини, дупки или косини и треба да бидат зацврстени, стабилни и да не се лизгаат.

Работните простори кои содржат работни места треба да се соодветно изолирани против топлина, земајќи ја предвид работата и физичките активности на вработените.

10.2. Површините на подовите, сидовите и плафоните во собите треба да се изработени на начин кој дозволува чистење или реновирање до определен стандард на хигиена.

10.3. Просирни или порупросирни ѕидови, особено целосно застаклени делови, во просторите или во близина на работните места и прометните патеки треба да бидат јасно наведени и направени од безбеден материјал или да бидат раздвоени од ова место или прометна патека со цел да се заштитат вработените од доаѓање во контакт со ѕидовите или повредување доколку ѕидовите се скршат.

10.4. Не треба да се дозволи пристап до крововите направени од недоволно цврст материјал доколку не се обезбеди опрема за безбедно извршување на работата.

11. Природно и вештачко осветлување

11.1. Секое работно место се доволно осветлува за да обезбеди безбедна работа на вработените.

11.2. Работните места колку што е возможно треба да добиваат природна светлина и да бидат опремени со вештачко осветлување, земајќи ги предвид климатските услови, кое е доволно за безбедноста и здравјето на вработените.

11.3. Инсталациите за осветлување во просториите каде се наоѓаат работни места и премини се поставуваат така што видот на осветлувањето не претставува ризик и опасност за вработените.

11.4. Работните места каде вработените се особено изложени на ризик при прекин на вештачкото осветлување се опремуваат со осветлување за итни случаи со ист интензитет.

11.5. Инсталациите за осветлување се проектираат на начин кој обезбедува постојано осветлување на просториите за контрола на работата, патеките за евакуација и спасување, местата за утовар и опасните подрачја.

Доколку работните места се користат само привремено, обврската од прввата точка се ограничува на временскиот период во кој се присутни вработените.

12. Прозори и плафонски окна

12.1. Прозорите, плафонските окна и средствата за вентилација кои се отвараат, подесуваат или затвараат се проектирани за безбедно извршување на работите.

Тие не се поставуваат на места каде што ќе претставуваат опасност за вработените кога се отворени.

12.2. Чистењето на прозорите и плафонските окна треба да е овозможено без ризик.

13. Врати и порти

13.1. Местоположбата, бројот и димензиите на вратите и портите, како и материјалите од кои се изградени, се определени од природата и употребата на просториите или просторите.

13.2. Просирните врати треба да бидат соодветно обележани.

13.3. Нишачките врати и порти треба да се прозирни или да имаат прозирни делови.

13.4. Доколку прозирните или полупрозирните површини кај вратите и портите не се направени од безбеден материјал и доколку постои опасност работниците да се повредат при кршење на вратата или портата, површините треба да се заштитат од кршење.

13.5. Лизгачките врати се зацврстуваат со безбедносна направа која спречува вратите да излезат од шините или ненадејно да паднат.

13.6. Вратите и портите кои се отвараат нагоре се опремуваат со механизам кој го спречува нивното ненадејно паѓање.

13.7. Вратите крај патеките за евакуација и спасување соодветно се обележуваат.

Тие треба да се отвараат одвнатре во секое време без посебна помош. Исто така, вратите треба да може да се отвараат кога работните места се зафатени.

13.8. Во близина на капиите наменети за поминување на возила треба да се постават врати за поминување на пешаци (доколку не е сигурен пешачкиот премин), кои треба јасно да се означат и да бидат слободни за поминување во секој момент.

13.9. Механичките врати и порти треба да функционираат без ризик од повреда на вработените.

Тие се опремуваат со лесно распознатливи и пристапни направи за итно заклучување и доколку не се отвараат автоматски при прекин на енергија, треба да постои можност да се отвараат рачно.

13.10. Доколку се употребуваат ланци или слични направи со кои се спречува влез на определено место, тие треба да се јасно видливи и соодветно обележани со знаци кои покажуваат забрана или предупредување.

14. Прометни патеки

14.1. Треба да е возможно да се дојде до работните места без опасност и да се напуштат брзо и безбедно во итен случај.

14.2. Прометните патеки, вклучивајќи скали, фиксирани помошни скали и товарни рампи, се проектираат, градат и лоцираат за да обезбедат лесен, безбеден и соодветен пристап на пешаците и превозните средства на начин кој нема да ги стави во опасност вработените во близина на овие прометни патеки.

14.3. Патеките кои се користат за промет на пешаци и/или промет на стоки се димензионираат согласно бројот на можни корисници и видот на работа.

Доколку транспортно средство се користи кај прометните патеки, се обезбедува доволен безбедносен простор за пешаците.

14.4. Доволен простор се обезбедува помеѓу прометни патеки за возила и вратите, портите, премините за пешаци, ходниците и скалите.

14.5. Прометните и пристапните патеки јасно се обележуваат за заштита на вработените.

15. Загрозени прстори

15.1. Доколку работните места содржат и загрозени простори каде, според природата на работата, постои ризик за паѓање на вработен или предмет, местата се опремуваат, доколку е возможно, со средства кои оневозможуваат влез на неовластени вработени во овие предели.

15.2. Се преземаат соодветни мерки за заштита на овластени вработени кои влегуваат во загрозени простори.

15.3. Загорозените простори треба да бидат јасно наведени.

16. Димензии на просториите и воздушен простор во нив – слобода на движење на работното место

16.1. Работните простории треба да имаат доволна површина, височина и воздушен простор за да им се овозможи на вработените да ја извршуваат својата работа без ризик по нивната безбедност и здравје.

16.2. Големината на слободната површина на работното место треба да им ја овозможи на вработените потребната слобода на движење и безбедното извршување на својата работа.

17. Простории за одмор

17.1. Доколку од безбедносни и здравствени причини на вработените е потребно, а особено поради видот на работа која се врши во присуство на поголем број на вработени, вработените се снабдуваат со лесно достапни простори за одмор.

Ова не се однесува на вработените во канцеларии или слични работни простории кои нудат подеднаков одмор за време на паузите.

17.2. Просториите за одмор треба да се доволно големи и опремени со соодветен број на маси и столчиња со наслон за потребниот број на вработени.

17.3. Во просториите за одмор се применуваат соодветни мерки за заштита на непушачите од непријатноста предизвикана од чадот од цигари.

17.4. Доколку работните часови постојано и редовно се прекинуваат и не постои просторија за одмор, треба да се обезбедат други простории каде работниците може да престојуваат за време на овие прекини, кога тоа е потребно за нивната безбедност и здравје.

Се преземаат соодветни мерки за заштита на непушачите од непријатноста предизвикана од чадот од цигари.

18. Работни места на отворено

18.1. Работните места, прометните патеки и други простори или инсталации на отворено кои се употребуваат од вработените при нивната работа се организираат така што пешаците и превозните средства да може безбедно да се движат.

18.2. Работните места на отворено соодветно се осветлуваат со вештачко осветлување доколку дневната светлина не е соодветна.

18.3. Доколку вработените работат на работни места на отворено, секое такво место е уредено така што вработените треба:

- (а) да се заштитени од временски неприлики и доколку постои таква опасност, од пад на предмети;
- (б) да не се изложени ниту на висок степен на бучава ниту на опасни надворешни влијанија како гасови, пареи или прав;
- (в) да се во можност брзо да ги напуштат работните места во случај на опасност или да се во можност да добијат прва помош;
- (г) да не може да се слизнат или паднат.

19. Бремени жени и доилки

Бремените жени и доилките треба да им се овозможи одмор во лежечка позиција и под соодветни услови.

20. Хендикепирани вработени

Работните простори треба да бидат уредени на тој начин да се земе предвид движењето на хендикепираните лица, доколку се вработени. Оваа одредба се однесува особено на употреба на врати, премини, скали, тушеви, мијалници, купатила и работни места кои ги користат или на нив постојано се вработени хендикепирани лица.

ДЕЛ Б

Посебни минимални барања применливи на копно

1. Откривање и борба со пожари

1.1. Без разлика на начинот на кој работните места се проектирани, конструирани, опремени, следени, управувани или одржувани, треба да се преземат соодветни мерки за да се оневозможи започнување и ширење на пожари од изворот наведен во Изјавата за проценка на ризик. За брзо и ефикасно гаснење на пожари се преземаат мерки за безбедност.

1.2. Секој работен простор треба да биде опремен со соодветна опрема за гасење пожар и, доколку е потребно со детектори за пожар и алармни системи.

1.3. Неавтоматската опрема за гаснење пожари треба да е лесно достапна и едноставна за употреба и, доколку е неопходно, заштитена од оштетување.

1.4. На самиот објект треба да се чува план каде детално се наведени мерките на претпазливост кои треба да се преземат согласно членовите од 3 до 9 од овој правилник.

1.5. Опремата за гаснење пожари се означува со знаци согласно Правилникот за знаци за безбедност и здравје при работа. Овие знаци се прават од траен материјал и се ставаат на соодветни места.

2. Далечинска контрола при итни случаи

Доколку е утврдено во Изјавата во проценка на ризик треба да постои опрема која врши далечинска контрола во определени локации при итен случај.

Оваа опрема вклучува системи за изолација и затварање на бушотини, постројки и цевководи.

3. Општа комуникација и комуникација при итен случај

3.1. Доколку е утврдено во изјавата за проценка на ризик, секое работно место каде има присутни вработени се снабдува со:

(а) акустички и оптички систем способен за пренесување на алармна тревога до секое работно место каде има човек;

(б) акустички систем кој јасно се слуша на сите места каде вработените се често присутни;

3.2. Помагалата за активирање на алармот се поставуваат на погодни места.

3.2. Кога вработените се наоѓаат на работни места каде вообичаено нема присуство на вработени им се даваат на располагање соодветни системи за комуникација.

4. Безбедни збирни места и евиденција на број на вработени

Доколку е утврдено во Изјавата за проценка на ризик, треба да се определат безбедни збирни места, да се води сметка за бројот на вработените и доколку е потребно, да се превземат соодветни мерки.

5. Средства за евакуација и спасување

5.1. Вработените се обучуваат во однос на соодветните активности кои треба да се преземат при итен случај.

5.2. Опремата за спасување се чува во припремност и на лесно достапни места.

5.3. Доколку патеките за спасување се непроодни, и кога дишењето е отежнато или оневозможено, опремата за евакуација треба да биде подготвена за итна употреба во работниот простор.

6. Безбедносни обуки

Безбедносни обуки се одржуваат во редовни интервали на работните места каде вообичаено има присуство на вработени.

Основната цел на овие обуки е подготовка и проверка на способностите на вработените на кои им се доделени специфични задачи во случај на опасност, што подразбира употреба, ракување или управување со опрема за итен случај, земајќи го предвид критериумот утврден во Изјавата за проценка на ризик од точка 1.1.

Доколку е потребно, на вработените на кои им биле доделени вакви задачи, се обучуваат за правилна употреба, ракување или управување со таа опрема.

7. Санитарна опрема

7.1. Соблекувални и ормарчиња

7.1.1. Доколку вработените треба да носат посебна работна облека, а од здравствени и хигиенски причини не можат да се преоблечат во некоја друга просторија треба да им се обезбеди соодветна соблекувална.

Соблекувалните треба да се лесно достапни, да имаат доволен капацитет и да имаат места за седење.

7.1.2. Соблекувалните треба да се доволно големи и да имаат ормарчиња кои ќе им овозможат на вработените да ја заклучат нивната облека во текот на работното време.

Во зависност од условите (опасни супстанции, влажност, нечистотија), ормарчињата за работна облека се одделни од оние за цивилна облека.

Се обезбедуваат помагала за сушење на мократа работна облека.

7.1.3. Се обезбедуваат посебни соблекувални или посебна употреба на соблекувални за мажи и жени.

7.1.4. Доколку нема потреба од посебни соблекувални согласно точка 7.1.1. на секој вработен му се обезбедува место за складирање на својата облека.

7.2. Тушеви и мијалници

7.2.1. Се обезбедуваат соодветни и погодни тушеви за вработените доколку тоа го налага природата на работата или здравствените причини.

Се обезбедуваат посебни тушеви или посебна употреба на тушеви за мажи и жени.

7.2.2. Просториите со тушеви треба да се доволно големи за да му се овозможи на секој вработен да се тушира без попречување во услови на соодветни хигиенските стандарди.

Тушевите се снабдуваат со топла и ладна проточна вода.

7.2.3. Доколку нема потреба од тушеви согласно точка 7.2.1, се обезбедуваат соодветни и погодни мијалници со проточна топла и ладна вода во близина на соблекувалните и на работните места.

Поради пристојност овие мијалници, доколку е потребно, се одделни за одделна употреба на мажи и жени.

7.2.4. Доколку просториите каде се сместени тушевите или мијалниците се одделени од соблекувалните, треба да постои лесно движење помеѓу нив.

7.3. Купатила и мијалници

Се обезбедуваат одделни простории во близина на работните места, собите за одмор, соблекувалните и просториите каде се сместени тушевите и мијалниците, со доволен број на купатила и мијалници.

Се обезбедуваат посебни купатила или посебна употреба на купатила за мажи и жени.

8. Простории и опрема за прва помош

8.1. Опремата за прва помош треба да е соодветна на видот на работата. Треба да бидат обезбедени една или повеќе простории за прва помош. Во овие простории јасно се истакнуваат инструкции за давање на прва помош во случај на несреќа.

8.2. Просториите за прва помош се опремуваат со инсталација и опрема за прва помош кои треба да бидат лесно достапни.

Тие треба да бидат обележани согласно Правилникот за знаци за безбедност и здравје при работа.

8.3. Опремата за прва помош треба да е достапна на сите работни места доколку тоа го налагаат работните услови.

Опремата треба да е соодветно обележана и лесно достапна.

8.4. Доволен број на вработени треба да бидат обучени за употреба на обезбедената опрема за прва помош.

9. Патеки за движење

Доколку во работниот простор влегуваат возила треба да се воспостават сообраќајни знаци.

ДЕЛ В

Посебни минимални барања применливи на море

1. Воведни напомени

1.1. Работодавачот кој, согласно законите и останатите прописи е одговорен за работните простори опфатени во Делот В во Изјавата за проценка на ризик треба да ги наведе сите превземени мерки за безбедност и здравје на вработените во нормални и вонредни ситуации.

Во прилог на ова, Изјавата за проценка на ризик треба да:

(а) ги идентификува посебните извори на опасност поврзани со работното место, вклучувајќи каква било пропратна активност која може да предизвика повреда со можни сериозни последици по безбедноста и здравјето на засегнатите вработени;

(б) го проценува постоечкиот ризик во посебните извори на опасност од точка (а);

(в) покажува дека се преземени соодветни мерки на претпазливост за спречување на повредите од точка (а), за ограничување на опасностите за настанување на повреди и за овозможување на ефикасна и контролирана евакуација на работните места во итни случаи;

(г) покажува дека системот на управување е соодветен и дека ги почитува одредбите од прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

1.2. Работодавачот ги разгледува постапките и подготовките утврдени во Изјавата за проценка на ризик за време на планирањето и

имплементацијата на сите важни фази кои се наведуваат во овој правилник.

1.3. Доколку на ист објект работат повеќе работодавачи тие меѓу себе соработуваат, доколку е можно, при составување на Изјавата за проценка на ризик и при преземање на мерки кои се неопходни за безбедност и здравје при работа на вработените.

2. Откривање и борба со пожари

2.1. Работодавачот треба да превземе соодветни мерки на претпазливост како што е наведено во Изјавата за проценка на ризик од точка 1.1 за заштита, пронаоѓање и борба против појавата и ширењето на пожари.

Доколку е потребно, се изградуваат противпожарни ѕидови за одвојување на просториите каде постои ризик од пожар.

2.2. Сите работни места се опремуваат со соодветни системи за заштита и детектирање на пожари, гаснење на пожари и аларми согласно ризиците утврдени во Изјавата за проценка на ризик од точка 1.1.

Тие вклучуваат но не се ограничуваат на:

- системи за откривање на пожари,
- аларми за пожар,
- доводи на вода за гаснење пожар,
- хидранти и црева за гаснење пожар,
- системи за топење со вода и монитори,
- автоматски системи за распрскување,
- системи за гаснење со гас,
- системи со пена,
- мобилни против пожарни апарати,
- пожарничарска опрема.

2.3. Неавтоматската опрема за гаснење пожари треба да е лесно достапна и едноставна за употреба и, доколку е неопходно, заштитена од оштетување.

2.4. На самиот објект треба да се чува план за заштита од пожари каде детално се наведени мерките на претпазливост за заштита, детектирање и борба при појава и ширење на пожари.

2.5. Системите за итен случај се одвојуваат или се нуди друга заштита од повреди колку што е потребно за да се гарантира функционирање на операциите за заштита од опасност при итни случаи.

Овие системи се дуплираат доколку е потребно.

2.6. Опредметата се обележува со знаци согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

Ваквите знаци се прават од траен материјал и се ставаат на соодветни места.

3. Далечинска контрола при итни случаи

3.1. Доколку е утврдено во Изјавата за проценка на ризик во ставот 1 точка 1, треба да се инсталира систем кој врши далечинска контрола при итен случај.

Системот вклучува мониторинг станици на соодветни локации кои можат да се употребуваат при итен случај, вклучувајќи доколку е потребно, мониторинг станици на безбедносните збирни места и евакуациски станици.

3.2. Опремата која врши далечинска контрола од точка 3.1 треба да содржи барем системи за вентилација, итно исклучување на опремата што може да доведе до запалување, заштита од истекување на запаливите течности и гасови, заштита од пожари и контрола на бушотини.

4. Општа комуникација и комуникација при итен случај

4.1. Доколку е утврдено во Изјавата за проценка на ризик во ставот 1 точка 1 секој работен простор каде има присутни вработени мора да има:

- акустички и оптички систем способен за пренесување на алармна тревога до секое работно место каде има човек,
- акустички систем кој може да се слушне од далеку на сите места каде има постојано присуство на вработени,
- систем кој ја одржува комуникацијата со брегот и екипите за спасување.

4.2. Овој систем треба да остане во функција при итен случај.

Акустичниот систем се надополнува со системи за комуникација кои не зависат од несигурниот довод на електрична енергија.

4.3. Помагалата за активирање на алармот се поставуваат на погодни места.

4.4. Кога вработените се наоѓаат на работни места каде вообичаено нема присуство на вработени, се обезбедуваат соодветни системи за комуникација согласно условите.

5. Безбедни збирни места и евиденција на број на вработени

5.1. Треба да се преземаат соодветни мерки за заштита на местата за евакуација и безбедносните збирни места од топлина, чад и, доколку е возможно од експлозија, и мерки за проодност на патеките за спасување до и од местата за евакуација и безбедносните збирни места.

Овие мерки овозможуваат доволен временски период за да се обезбеди и организира, доколку е потребно безбедна евакуација, бегство и спасување на вработените.

5.2. Доколку е утврдено во Изјавата за проценка на ризик во став 1 точка 1, едно од заштитените места од точка 5.1 треба да нуди соодветни подобности со цел да се обезбеди далечинско управување со опремата наведена во точка 3 од овој Дел В и комуникација со службите за итни случаи на брегот.

5.3. До безбедносните збирни места и места за евакуација треба да има постојан пристап од просториите за сместување и работните места.

5.4. За секое поединечно безбедно збирно место се изготвува, надополнува и истакнува список од имиња на вработени кои припаѓаат на тоа безбедно збирно место.

5.5. Се изготвува и истакнува список од лица на кои им се доделени специјални должности при итен случај на соодветни локации во работниот простор.

Нивните имиња се наведуваат во писмените инструкции од точка 2.6 од Дел А од овој Прилог.

6. Средства за евакуација и спасување

6.1. Вработените се обучуваат во однос на соодветните активности кои треба да се преземат при итен случај.

Како дополнување на основната обука за итни случаи, вработените добиваат посебна обука за работното место што е утврдено во Изјавата за проценка на ризик од став 1 точка 1, која се однесува на тоа работно место.

6.2. Вработените треба соодветно да се обучат за техниките за преживување, земајќи ги предвид критериумите утврдени во Изјавата за проценка на ризик од став 1 точка 1.

6.3. На секој работен простор се обезбедуваат соодветни и доволен број на средства за евакуација при итен случај и средства за спасување директно на море.

6.4. Се изготвува план за итни случаи при спасување од море и евакуација од работните места.

Планот, кој се заснова на Изјавата за проценка на ризик од став 1 точка 1, треба да обезбеди состојба на подготвеност на бродови и хеликоптери, вклучувајќи ги и критериумите кои се однесуваат на капацитетот и времето за обезбедување на состојба на подготвеност на бродовите и хеликоптерите.

Потребното време на пристигнување се утврдува во Изјавата за проценка на ризик за секоја опрема. Бродовите кои се во состојба на подготвеност се проектирани и опремени на начин кој ги задоволува барањата за евакуација и спасување.

6.5. Минималните барања кои се обезбедуваат за секој брод за спасување (чамец за спасување), гумен чамец за спасување, појас за спасување и елек за спасување треба:

- да бидат погодни и опремени за одржување во живот доволно време,
- да бидат во доволен број за сите вработени кои би биле присутни,
- да бидат погодни за работниот простор,
- да бидат правилно изработени од соодветен материјал, имајќи ја предвид, нивната спасувачка функција и условите во кои би се употребувале и би се чувале во состојба на подготвеност, и
- да бидат обоени така што би биле впечатливи при употреба, и опремени со помагала кои може да се употребуваат за привлекување на вниманието на спасувачите.

6.6. Соодветни спасувачки помагала треба да бидат достапни за итна употреба.

7. Безбедносни обуки

На работниот простор на кој вообичаено се присутни вработени треба да се одржуваат безбедносни обуки во редовни временски интервали со кои:

- сите вработени на кои им се доделени специфични задачи кои се однесуваат на употреба, ракување или управување со опрема за итен

случај се обучуваат и оценуваат за извршување на овие задачи, земајќи го предвид критериумот утврден во Изјавата за проценка на ризик од став 1 точка1.

Доколку е потребно, вработените се обучуваат за правилна употреба, ракување или управување со таа опрема,

- целата опрема за итен случај која се користи за обуката се проверува, чисти и, доколку е потребно надополнува или заменува, а целата мобилна опрема која се користела се враќа на местото каде вообичаено се чува,

- на спасувачките бродови им се проверува исправноста.

8. Санитарна опрема

8.1. Соблекувални и ормарчиња

8.1.1. Доколку вработените треба да носат посебна работна облека, а од здравствени и хигиенски причини не можат да се преоблечат во некоја друга просторија треба да им се обезбеди соодветна соблекувална.

Соблекувалните треба да се лесно достапни, да имаат доволен капацитет и да имаат места за седење.

8.1.2. Соблекувалните треба да се доволно големи и да имаат ормарчиња кои ќе им овозможат на вработените да ја заклучат нивната облека во текот на работното време.

Во зависност од условите (опасни супстанции, влажност, нечистотија), ормарчињата за работна облека се одделни од оние за цивилна облека.

Се обезбедуваат помагала за сушење на мократа работна облека.

8.1.3. Се обезбедуваат посебни соблекувални или посебна употреба на соблекувални за мажи и жени.

8.1.4. Доколку нема потреба од посебни соблекувални согласно точка 8.1.1. на секој вработен му се обезбедува место за складирање на својата облека.

8.2. Тушеви и мијалници

Треба да бидат обезбедени соодветни тушеви и мијалници во близина на работните места.

8.3. Купатила и мијалници

Доколку е потребно треба да се обезбедат купатила и мијалници во близина на работните места.

Се обезбедуваат посебни купатила или посебна употреба на купатила за мажи и жени.

9. Простории и опрема за прва помош

9.1. Се обезбедуваат една или повеќе простории за прва помош согласно големината на работниот простот и видот на работа.

9.2. Просториите за прва помош треба да имаат соодветна опрема, помагала и лекови како и доволен број на специјализирани вработени, како што налагаат условите, за давање прва помош или, доколку е потребно, третман под раководство на медицинско лице (кое може но не мора да е присутно).

Тие се облежуваат со знаци согласно прописите од областа на безбедност и здравје при работа.

9.3. Освен тоа, опремата за прва помош треба да е достапна на сите места доколку тоа го налагаат работните услови.

Опремата треба да е соодветно обележана и лесно достапна.

10. Сместување

10.1. Доколку природата, обемот и времетраењето на операциите тоа го налагаат, работодавачот им обезбедува сместување на вработените кое треба да биде:

- соодветно заштитено од ефектите на експлозија, влегување на чад и гас и појава и ширење на пожари како што е наведено во Изјавата за проценка на ризик од став 1 точка 1,
- соодветно снабдено со средства за вентилација, затоплување и осветлување,
- со најмалку два независни излези кои водат до патеки за спасување,
- заштитено од временски неприлики и од бучава, мириси и чад кои можат да бидат опасни по здравјето на вработените,
- одвоено од работните простори и лоцирано надвор од опасните зони.

10.2. Ова сместување треба да содржи доволен број на кревети или лежаи на спрат за лицата кои се очекува да спијат во стамбениот простор.

Секоја соба наменета за спиење треба да содржи соодветен простор за оставање на облеката на нејзините корисници.

Се обезбедуваат оддлени простории за спиење за мажи и жени.

10.3. Ова сместување вклучува и доволен број на тушеви и мијалници снабдени со топла и ладна проточна вода.

Се обезбедуваат посебни тушеви или посебна употреба на тушеви за мажи и жени.

Тушевите треба да се доволно големи за да му се овозможи на секој вработен да се мие без попречување во хигиенски услови.

10.4. Сместувањето се опремува со доволен број на купатила и мијалници.

Се обезбедуваат посебни простории или посебна употреба на простории за мажи и жени.

10.5. Сместувањата и опремата се одржуваат согласно хигиенските стандарди.

11. Зафати со хеликоптер

11.1. Постојките за хеликоптер на работните простори треба да се со соодветна големина и сместени така што нудат јасен пристап кој ќе му овозможи на најголемиот хеликоптер кој ја користи постојката да маневрира под најлоши услови предвидени за хеликоптерски зафати.

Постојката за хеликоптер треба да е соодветно проектирана и конструирана за својата намена.

11.2. Треба да се обезбеди и складира опрема која би се употребила во случај на незгода на хеликоптерот во непосредна близина на областа за слетување на хеликоптерот.

11.3. На просторот каде што постојано има вработени треба да има доволен број на обучени лица за случај на несреќа на платформата на хеликоптерот за време на неговото движење.

12. Објекти за сместување на море - Сигурност и стабилност

12.1. Треба да бидат преземени сите неопходни мерки за да се обезбеди безбедноста и здравјето на вработените во индустриите за екстракција на минерали со бушење на објектите кои се сместени на море.

12.2. Операциите во подготвителната фаза на поставување на објектите на море треба да бидат изведени на таков начин за да се обезбеди нивната стабилност и сигурност.

12.3. Опремата кој се употребува и придружните постапки од ставот 12.1. треба да биде таков за да се намали било каков ризик за вработените во индустриите за екстракција на минерали со бушење, имајќи го во предвид нормалните и посебните услови.